

Brev

17.11.2025

VN/34023/2025

VN/34023/2025-OKM-1

Anordnare av yrkesutbildning

Utllysning av prövningsbaserad finansiering som beviljas genom det egentliga prestationsbeslutet för finansåret 2026

Undervisnings- och kulturministeriet fastställer i december genom det egentliga prestationsbeslutet de prestationer som används som grund för den kalkylerade basfinansieringen till anordnarna av yrkesutbildning för år 2026. Den kalkylerade basfinansieringen beviljas utifrån genomförda prestationer och behöver inte sökas separat. I den prestationsbaserade finansieringen 2026–2028 beaktas förändringen i finansieringsnivån jämfört med året innan i enlighet med 32 k § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet. Enligt bestämmelsen kan den kalkylerade finansiering som grundar sig på utbildningsanordnarens prestationer minska med högst fem procent i förhållande till förändringen i finansieringen för alla utbildningsanordnare och öka med högst tio procent i förhållande till förändringen i finansieringen för alla utbildningsanordnare.

Undervisnings- och kulturministeriet beslutar i det egentliga prestationsbeslutet även om den prövningsbaserade finansiering som beviljas utbildningsanordnarna. För att erhålla prövningsbaserad finansiering krävs att utbildningsanordnaren lämnar in en ansökan eller hörs i ärendet. Med detta brev ger ministeriet anvisningar till utbildningsanordnarna om ansökan om prövningsbaserad finansiering.

Därtill fastställs i det egentliga prestationsbeslutet beloppen av ersättning för mervärdesskatt som betalas till privata utbildningsanordnare.

1. Finansiering som beviljats genom det egentliga prestationsbeslutet för 2026

Beredningen av prestationsbeslutet baserar sig på anslagsnivån i budgetpropositionen för 2026, som regeringen lämnade till riksdagen den 22 september 2025. Utbildningsanordnarnas finansiering för det kommande finansåret bestäms utifrån det egentliga prestationsbeslut som fattas förutsatt att riksdagen godkänner anslaget, och den beviljas utbildningsanordnarna med ett finansieringsbeslut som fattas i slutet av året efter det att riksdagen har godkänt budgeten och efter att de lagar som har samband med ärendet (RP 143/2025 rd) har stadfästs.

Enligt budgetpropositionen uppgår anslaget för yrkesutbildningen år 2026 till sammanlagt 2 109 640 000 euro, varav den kalkylerade basfinansieringens andel är 2 074 640 000 euro och den prövningsbaserade finansieringens andel 35 000 000 euro. Ministeriet beslutar om den exakta summan för den prövningsbaserade finansieringen i samband med det egentliga prestationsbeslutet.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Undervisnings- och kulturministeriet

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PB 29
00023 Statsrådet

Sjötullsgatan 10
Helsingfors

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Avsikten är att genom det egentliga prestationsbeslutet bevilja nästan hela anslaget för yrkesutbildningen år 2026. Ett undantag utgör den prövningsbaserade finansiering som reserverats för försöket med verksamhetsstyrning, vars belopp enligt budgetpropositionen är 20 000 000 euro. Om denna finansiering beslutas under finansåret genom ett tilläggsprestationsbeslut på basis av förhandlingar mellan ministeriet och utbildningsanordnarna.

Till skillnad från tidigare år lämnas ingen del av anslaget outdelad för att reserveras för korrigerings- eller rättelsebeslut. Om det egentliga prestationsbeslutet för 2026 senare behöver korrigeras eller rättas så att finansieringen höjs, beviljas tilläggsfinansieringen genom det egentliga prestationsbeslutet för 2027 ur det årets budgetanslag.

2. Grunder för beviljande av prövningsbaserad finansiering

Enligt 32 e § i lagen om finansiering av undervisnings- och kulturverksamhet (1705/2009) kan det från och med finansåret 2026 beviljas prövningsbaserad finansiering för följande ändamål:

- 1) allokeringar och tillägg som riksdagen beslutar om,
- 2) finansiering för strategisk utveckling,
- 3) höjningar av finansieringen på grund av orsaker som hänför sig till kostnaderna för att ordna utbildningen och av andra nödvändiga orsaker,
- 4) korrigeringar och rättelser för det föregående finansåret.

I budgetpropositionen för 2026 ingår inga av riksdagen beslutade allokeringar eller tillägg, och ingen prövningsbaserad finansiering beviljas på basis av korrigeringar eller rättelser för år 2025, eftersom sådan finansiering redan har beviljats under innevarande finansår.

Med strategisk utveckling avses år 2026 genomförandet av försöket med verksamhetsstyrning, anordnandet av yrkesskicklighetstävlingar, stöd till idrottares yrkesutbildning samt eventuellt annat stöd för utbildningsanordnarnas verksamhet. Enligt budgetpropositionen 2026 får andelen för strategisk utveckling uppgå till högst 1,5 procent av anslaget för yrkesutbildningen. För ändamålet beräknas 23 500 000 euro ha reserverats i budgetpropositionen, vilket motsvarar 1,1 procent av anslaget för yrkesutbildningen.

Undervisnings- och kulturministeriet kan bevilja prövningsbaserad finansiering antingen på ansökan eller på eget initiativ. I det egentliga prestationsbeslutet för budgetåret 2026 beviljas dock prövningsbaserad finansiering endast på basis av ansökningar.

Nedan beskrivs närmare de områden som prövningsbaserad finansiering kan sökas för. Under tidigare år har ministeriet riktat prövningsbaserade höjningar av basfinansieringen till att öka och utveckla utbildningen av handledare på arbetsplatser. Från och med finansåret 2026 beviljas ingen separat prövningsbaserad finansiering för detta ändamål, eftersom motsvarande anslag har lagts till i den kalkylerade basfinansiering som beviljas utbildningsanordnarna.

Fängelseundervisning

I finansieringsmodellen har det fram till år 2025 funnits en särskild förhöjningskoefficient för fängelseundervisning. Koefficienten har höjt profilkoefficienten för de utbildningsanordnare som ordnar fängelseundervisning, vilket har påverkat viktningsgraden för målinriktade studerandeår. För att förenkla grunderna för den kalkylerade basfinansieringen tas förhöjningskoefficienten för fängelseundervisning bort ur finansieringsmodellen från och med år 2026.

De utbildningsanordnare som ministeriet i tillståndet att ordna yrkesinriktade examina och yrkesutbildning beviljat rätt att ordna fängelseundervisning kan ansöka om prövningsbaserad höjning för stödande av fängelseundervisning. Ministeriet avser att fördela den prövningsbaserade finansieringen med stöd av uppgifter ur datalagret Koski om den faktiska omfattningen av fängelseundervisning. Den prövningsbaserade finansieringen fördelas till utbildningsanordnarna utifrån de faktiska studerandeår som genomfördes 2024, så att beloppet – med beaktande av indexhöjningen – motsvarar den finansiering som tidigare baserades på förhöjningskoefficienten. I praktiken beviljas finansiering enligt prövning till ett belopp av 4209,57 euro per studerandeår inom fängelseundervisningen.

I bilaga 1 presenteras en beräkning av hur den prövningsbaserade finansieringen för fängelseundervisningen bestäms enligt det kalkylmässiga kriterium som ministeriet föreslår. Utbildningsanordnaren

kan i sin ansökan godkänna det belopp som anges i ministeriets kalkyl eller alternativt själv föreslå och motivera ett belopp som ska beviljas som finansiering. En utbildningsanordnare som godtar ministeriets förslag behöver inte separat motivera sin ansökan.

Stödjande av yrkesutbildningen för idrottsutövare

Yrkesutbildningen för idrottare ska göra det möjligt för idrottare att kombinera målinriktad träning, coachning och yrkesutbildning så att utbildningsanordnarens åtgärder stöder en dubbelkarriär, dvs. en kombination av fullvärdig träning och studier. Utbildningen är framför allt avsedd för elitidrottare.

De utbildningsanordnare som ministeriet i tillståndet att ordna yrkesinriktade examina och yrkesutbildning beviljat rätt att ordna yrkesutbildning för idrottare kan ansöka om prövningsbaserad finansiering för stödjande av yrkesutbildning för idrottare. Ministeriets avsikt är att allokera en miljon euro till detta ändamål.

Avsikten är att finansieringen enligt prövning liksom under tidigare år i första hand ska fördelas enligt ett kalkylerat kriterium på basis av hur många utbildningsanordnare med uppgiften som i enlighet med vad som uppgetts i ansökan har fått över 2,5 grenförbundspoäng i yrkesutbildning för idrottsutövare. Prövningsbaserad finansiering kan också beviljas av någon annan grundad anledning. En utbildningsanordnare kan i sin ansökan godta ministeriets förslag eller alternativt själv föreslå och motivera ett belopp som ska beviljas som finansiering. En utbildningsanordnare som godtar ett kalkylmässigt kriterium baserat på grenförbundens poängsättning behöver inte motivera sin ansökan separat.

Rese- och inkvarteringsersättningar enligt läropliktslagen

I 19–21 § i läropliktslagen finns bestämmelser om särskilda inkvarterings- och reseersättningar som utbildningsanordnaren ersätter för en läropliktig vars resa från hemmet till närmaste lämpliga läroanstalt överstiger 100 kilometer om den dagliga skolresan med det snabbaste färdssättet är över tre timmar lång. Dessa kostnader ska täckas med utbildningsanordnarens prövningsbaserade finansiering. Finansieringen beviljas på ansökan, i regel utifrån de faktiska kostnader som uppkommit under år 2025.

Prövningsbaserad finansiering beviljas inte för andra kostnader som uppstår till följd av den utvidgade läroplikten eller avgiftsfri utbildning. Dessa kostnader ska täckas med utbildningsanordnarens kalkylerade finansiering.

Utbildningar vars finansiering inte tillräckligt kan tryggas genom kalkylerad basfinansiering

Prövningsbaserad finansiering kan beviljas för utbildningar vars finansiering inte tillräckligt kan tryggas genom kalkylerad basfinansiering. Det gäller då en utbildningsanordnare med en specialiserad profil, vars verksamhet till en betydande del består av utbildning vars genomsnittliga kostnader väsentligt avviker från den kalkylerade basfinansieringen. Prövningsbaserad finansiering beviljas i regel inte till utbildningsanordnare med sektorsövergripande verksamhet.

Finansiering beviljas inte på den grunden att nivån på den kalkylerade basfinansieringen minskar år 2026 jämfört med 2025 på grund av förändringar i finansieringsmodellen eller ändringar i utbildningsanordnarens egna verksamhetsprioriteringar.

Stöd för sammanslagning av utbildningsanordnare

Tidigare har stöd för sammanslagning av utbildningsanordnare beviljats som strategisk finansiering genom ett separat statsbidragsbeslut. Från och med finansåret 2026 beviljas finansiering för detta ändamål som prövningsbaserad finansiering i det egentliga prestationsbeslutet.

Prövningsbaserad finansiering kan beviljas för tilläggsutgifter som föranleds av sammanslagning av utbildningsanordnare. Sådana utgifter kan vara till exempel tillfälliga personalkostnader, kostnader orsakade av harmonisering av informationssystem och upphandling av konsulttjänster. Om sammanslagningarna innebär lokal- och utrustningsarrangemang kan dessa beaktas. Prövningsbaserad finansiering beviljas dock inte på basis av helt nya lokal- eller utrustningsinvesteringar. Prövningsbaserad finansiering för att stödja fusioner kan beviljas för högst två år.

Till ansökan ska bifogas ett lagakraftvunnet beslut av det organ som fattar beslut om utbildningsanordnarens sammanslagning.

Det prövningsbaserade finansieringsbeloppet bestäms i förhållande till den kalkylerade basfinansiering som beviljas de sammanslagna utbildningsanordnarna, med beaktande av om finansiering tidigare har beviljats för ändamålet, fusionens omfattning samt övriga motiveringar som anges i ansökan.

Anordnande av tävlingar i yrkesskicklighet

Tidigare har strategisk finansiering beviljats för anordnande av tävlingar i yrkesskicklighet genom ett separat statsbidragsbeslut. Från och med finansåret 2026 beviljas finansiering för detta ändamål som prövningsbaserad finansiering i det egentliga prestationsbeslutet. Ministeriets avsikt är att allokera två miljoner euro till detta ändamål.

Prövningsbaserad finansiering kan i princip beviljas en utbildningsanordnare med huvudansvar för Mästare 2027-tävlingen, som vid behov genomför tävlingarna inom ramen för ett nätverksprojekt i samarbete med andra utbildningsanordnare.

3. Ansökan från utbildningsanordnaren

Utbildningsanordnarna ombeds vid behov lämna in en ansökan om prövningsbaserad finansiering för beredningen av det egentliga prestationsbeslutet för finansåret 2026. **Ansökan behöver inte lämnas in om utbildningsanordnaren inte ansöker om prövningsbaserad finansiering.**

Den kalkylerade basfinansieringen bestäms i sin helhet utifrån genomförda prestationer och kräver ingen ansökan.

Mervärdesskatteersättningar som betalas till privata anordnare av yrkesutbildning beviljas likaså utan ansökan. I bilaga 2 beskrivs beloppen av de mervärdesskattekostnader enligt de senaste boksluten som bekräftats för Utbildningsstyrelsen som grund för ersättningen för mervärdesskatt 2026. Ministeriet ber privata anordnare av yrkesutbildning att kontrollera beloppet av de mervärdesskattekostnader som de bekräftat för Utbildningsstyrelsen, och på ansökningsblanketten meddela Utbildningsstyrelsen och ministeriet om beloppet är felaktigt.

4. Inlämnande av ansökningar och tidsplan för processen

Ansökningarna om prövningsbaserad finansiering lämnas in på ett e-formulär som publiceras med närmare anvisningar på ministeriets webbplats: <https://okm.fi/suoritepaatosten-valmistelu>.

Utbildningsanordnaren ska lämna motsvarande uppgifter som i e-formuläret i form av ett undertecknat och daterat dokument som skickas per e-post till undervisnings- och kulturministeriets registratörskontor på adressen kirjaamo.okm@gov.fi. Den som undertecknar ansökan ska ha namnteckningsrätt för organisationen.

Utbildningsanordnarna ska lämna in sin ansökan till undervisnings- och kulturministeriet **senast 5.12.2025**. Ministeriet handlägger endast de ansökningar som lämnats in inom utsatt tid.

Ministeriet fattar det egentliga prestationsbeslutet för finansåret 2026 under december.

Mer information

Anne Ekroth, undervisningsråd, (Kymmenedalen, Södra Karelen, Södra Savolax, Norra Savolax och Norra Karelen), tfn 02953 30104, fornamn.efternamn@gov.fi

Tarja Koskimäki, överinspektör (Nyland), tfn 02953 30166, fornamn.efternamn@gov.fi

Jukka Lehtinen, undervisningsråd (Egentliga Tavastland, Päijänne-Tavastland, Birkaland, Egentliga Finland och Satakunta), tfn 02953 30183, fornamn.efternamn@gov.fi

Mari Pastila-Eklund, undervisningsråd (Södra Österbotten, Österbotten, Mellersta Österbotten och Mellersta Finland), tfn 02953 30249, fornamn.efternamn@gov.fi

Jari Rajanen, undervisningsråd (Norra Österbotten, Kajaland och Lappland), tfn 02953 30268, fornamn.efternamn@gov.fi

Tarja Olenius, undervisningsråd, tfn 02953 30237, fornamn.efternamn@gov.fi

Johannes Peltola, sakkunnig, tfn 02953 30292, fornamn.efternamn@gov.fi

Överdirektör

Petri Lempinen

Sakkunnig

Johannes Peltola

Bilagor	Bilaga 1. Beräkning av hur den prövningsbaserade finansieringen för fängelseundervisningen bestäms enligt det kalkylmässiga kriterium som ministeriet föreslår Bilaga 2. Beloppen för mervärdesskattekostnader som privata utbildningsanordnare har fastställt till Utbildningsstyrelsen som underlag för mervärdesskatteersättningen för budgetåret 2026
Distribution	Anordnare av yrkesutbildning
För kännedom	Akava ry Ammatillisen Aikuiskoulutuksen johtajat ry Ammattiosaamisen kehittämissyhdistys AMKE ry Finlands näringsliv rf Elinkeinoelämän Oppilaitokset EOL ry Kyrkostyrelsen/Kyrkans arbetsmarknadsverk Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry Justitieministeriet Undervisningssektorns Fackorganisation OAJ rf Utbildningsstyrelsen Saamelaisalueen koulutuskeskus Bildningsbranschen rf Finlands Yrkesstuderandes Förbund - SAKKI rf Ledare för Yrkesutbildningen i Finland rf Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf Finlands Folkhögskolförening rf Finlands konservatorieförbund rf Finlands Kommunförbund rf Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry Läroavtalssakkunniga i Finland rf Företagarna i Finland rf Statistikcentralen Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf Arbets- och näringsministeriet Urheiluopistojen Yhdistys ry Finansministeriet Regionförvaltningsverken Närings-, trafik- och miljöcentralerna Landskapsförbunden